

Timișoara Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
vezetésével

Ziarul Comunismului Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 84
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Bucsu a második fronttól

Első amerikai útjáról visszatérve, Churchill angol miniszterelnök még ez év kezdetén repeső szívvel hozta az angol alsóház tudomására, mennyire boldog, hogy végre az Egyesült Államok belépetek a háborúba Anglia oldalán. Ez az öröm őszinte volt, nemcsak Churchill, hanem az egész politikai közvélemény részéről, mert ekkor mindenki tudta már, hogy Anglia képtelen egyedül tovább viselni a háborút. Azonban az örömben nem kevés üröm is vegyült, mert már jóval a közös vállalkozás megkezdése előtt kiderült, hogy ezt a meleg együttérzést és mindjobban elmélyülő kapcsolatot nagyon drágán kell megfizetni. Nyilvánvaló lett ez már az első pillanatban, amikor az eljövendő teljes összműködés jelképeként az Egyesült Államok ötven öreg torpedórombolót átengedtek Angliának. A hadihajók igaz hogy nem kerültek semmibe, de viszonzásképpen Angliának azonnal több támaszpontot kellett az Egyesült Államoknak átengedni az amerikai partokon.

Régi dolgok ezek, de nem árt ismét feleleveníteni, mert így lesznek nyilvánvalóvá teljes szélességükben azok az amerikai világalulmi törekvések, amelyek egyre mélyebb árnyékba vonják a brit birodalmat, mint hatalmi tényezőt, ugy a szárazföldön, mint a tengeren. Roosevelt politikájának felkutatásában céltudatos volt és menetrend szerű pontossággal érkezett be a vágyak minden állomása. Ma már az Egyesült Államok Izlandban, Északírországban, Kanadán és Délafrikán keresztül Indiáig és Ausztráliáig majdnem minden fontosabb kuleszállást bírlalnak és az egész brit világbirodalom fölött bizonyos ellenőrzést gyakorolnak. Szakadatlanul tart ez a már nem is burkolt foglalási folyamat és már régen tárgyatlanná vált ezzel szemben presztízs-kérdéseket feszegetni, mert mind nagyobb szükség van az Újvilág segítségére.

Pedig milyen szépen érvényesült kezdetben, habár jelképesen is, az egyenjogúság elve. Amikor Churchill tavaly Amerikába utazott Roosevelt még élbe szített. A félton találkoztak az Atlanti-óceánon. Ez majdnem egy esztendővel ezelőtt történt augusztus havában. Akkoriban még dus reményesű fesszítette a kebleket. A német-szovjetországi háború révén, amely akkoriban kezdődött, Anglia végre megtalálta vélte a bolsevistákban a régen áhitott szárazföldi kardot. De már akkor is nyilvánvaló volt, hogy ehhez a legújabb háborúhoz mellőzhetően szükséges az angolszász hatalmak közös segítségével tengeren és hadianyagban. Ennek a segítségnek módozatait beszéltek meg tulajdonképpen a Charta Atlantica színterén. De azután bekövetkezett az Egyesült Államok hadbalépése is, amely a különös tanulsággal szolgált, hogy Anglia a tény révén nem erősödött meg, hanem éppen ellenkezőleg, meggyöngült. Amerika hadbalépése után ugyanis azonnal teljes terjedelmében hadszínter lett az Atlanti-óceán és a hajótervesztések még sokkal megdöbbentőbbek, mint azelőtt. A veszély most tehát egyforma mindkét angolszász hatalom számára és Anglia különösen szorongatott helyzetében Roosevelt még nagyobb erővel érvényesítheti az Egyesült Államok közötti politikáját. Ilyen körülmények között zudult az angolszász hatalmakra még a japán háború is. A terv a következő volt: Kelet-Ázsiában defenzívában maradni; és még ez esztendőben megcsinálni az elhatározó támadást. Azonban az idej terv a vízbe, az Atlanti-óceánba esett, ahol rettenetesen pusztultak a hajók. A hajóteret pedig ezidő szerint pótolni lehetetlenség. Azonkívül az utóbbi időkben történt meg az a katasztrófa, amely végleg áthúzott minden számítás.

Rommel vezértábornagy hirtelen támadt északafrikai offenzívája, mint vihar söpört végig Libián és Egyiptom legbelső védvonalait tépdesi. Így az angolok minden hódítási reményei az afrikai harterén füstbe mentek. Sőt immár az az egyetlen gondjuk, hogyan tudnak valamiképpen mégis megmenteni Alexandriát. Az Egyesült Államok számára ebből a mai helyzetképből három tanulság támadt. Először kénytelenek voltak megállapítani, hogy még az amerikai partok sincsenek biztosítva ellenséges támadások ellen, másodsor a sorozatos vereségek alapján kénytelenek voltak tudomásul venni azt is, hogy Anglia mint szövetséges hatalom tulajdonképpen igen nagy teherteret számukra, végül be kellett látniok, hogy pusztá védekezéssel sohasem nyerhetik meg a háborút. Meg kell tehát alakítani a második frontot, meg kell indítani az elhatározó támadást Európa ellen. Azonban ez az megoldás még jobban elmélet maradt, mint valaha. Mert íme — mint kiderült — Churchill most maga munkálkodik azon, hogy a nagy támadást elhalasszák. A legújabban

elcsendetett vereségek már arra készítik az illetékes angolszász köröket, hogy elejtsék az idej támadás tervét. Ugy vélük, hogy kedvezőbb körülmények között kell a második frontnak a cselekvés terére lépni. De mikor lesz

ez? Hát ezt még nem tudják biztosan sem Londonban, sem Washingtonban. Mi azonban most mindebből a lényeg? Hogy az angolszász hatalmak számára a második front megalakítása tulajdonképpen megoldhatatlan feladat.

Huszonyoic ango. — amerikai hajót sülyesztettek el az Északi-tengeren

Német tengerészeti és légi egységek szétszórtaak egy ellenséges hajókaravánt, amely hadianyagot akart a szovjet részere szállítani

Kedden délután a német vezéri főhadiszállás különjelentést adott ki, amely szerint július második óra német tengerészeti és légi egységek egy angol-amerikai hajókaravánt üldöztek az Északi-fok és a Spitzbergák között. Az ellenséges hajókaraván 38 kereskedelmi hajóból állott, amelyek repülőgépeket, löszert, páncélosokat és fegyverszereket szállítottak a szovjet részere. A karavánt torpedórombolók és korvettek kísérték.

A német fegyvernemek szoros együttműködésben elsülyesztettek egy ellenséges cirkáló, tizenkét kereskedelmi hajót 122.000 tonna úrtartalommal, német buvárnaszádok pedig kilenc hajót 70.400 tonna úrtartalommal, vagyis összesen 28 kereskedelmi hajót 192.400 tonna úrtartalommal. A karaván maradványait, amely még tíz hajóból áll, szétszórtaak és tovább üldözik. Az elsülyesztett hajók leányosságának egy részét sikerült megmenteni és ezeket foglyul ejtették.

A Don folyót átlépték már a német és szövetséges csapatok

Hatalmas hadiszákmány került ismét a győző csapatok kezébe Livyagták a Moszkva—Rosztov közötti vasúti vonalat

Míg az angolszászok és bolsevista szövetségeseik még mindig nagy elméleti vitákat folytatnak a második front alakítása körül, addig a tengelyhatalmak csapatai nem sokat beszélnek, hanem az összes hartereken olyan tetteket visznek véghez, melyek az egész világ esodálatát kivívják. Az Atlanti- és Csendes-óceánon, a Jeges-tengeren és Földközi-tengeren egyaránt állandó készenletben vannak és egyik súlyos csapást a másik után mérik az ellenséges hajózásra. A szárazföldön Egyiptom földjén és Szovjetországban, Kínában és India határában mindenütt arcvonalak vannak, ahol a tengelyhatalmak ellenséges tanúságot tehetnek bábaráságukról és katonai tudásukról úgy, hogy érthetetlen a második front keresése. Hiszen az egész világ egyetlen nagy arcvonal, melyen a tengelyhatalmak szembenállanak az angolszász-bolsevista szövetséggel.

A keleti harterén is megindult az az offenzíva, melynek megindításában oly sokan kételkedtek. Szabasztopol elfoglalása volt az első nagy eredménye ennek a támadó lendületnek és a front áttörése Charkov és Kurszk között második szakasza a hadműveletnek. Itt a német és szövetséges csapatok már elérték, sőt át is lépték a Don folyót és annak keleti partján hidfőket építettek ki. Az óriási vörös hadsereg tehetetlen volt a német és szövetséges csapatok lendületével szemben és hatalmas emberáldozatai árán sem tudta megakadályozni az arcvonal áttörését. Most Ornel, az áttörési helytől északra, kísérték meg a támadást a tengelyhatalmak vonala ellen, hogy így tohermentesítsék a Don mentén harcoló bolsevista erőket. Ez a kísérlet kudarcraal végződött és a kezdeményezés változatlanul a német hadvezetés kezében van. Az immár a Don folyótól keletre áttörjédt harcok jelentősége igen nagy, mert veszélyezteti a bolsevisták egész kaukázusi frontját.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállásnak kedden délben kiadott legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti fronton német és szövetséges csapatok átlépték a Don-folyót és elfoglalták Voronez városát a Don keleti partján. Ezen hadműveletek eredményeképpen a foglyok száma és a hadiszákmány óráról-óraára nő. Az ellenség összes ellentámadásait visszautasították és hatvanegypáncélost semmisítették meg. A légierő hatásosan támogatta a hadműveleteket és megsemmisítő csapást mért az ellenséges utánpótlásra.

A Krim-félsziget közüli tengerészrezen elsülyesztettek egy bolsevista hadihajót.

A bolsevisták nagy vesztesége Szabasztopolnál

A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint Szabasztopol os románai közel fél millió ellenséges katona esett el. A hadifoglyok száma meghaladja a kilencvenezret. Több ezer ágyú, 824 gépfegyver, 753 gránátvető, 86 tankelhárító ágyú és 69 légharító ágyú esett szákmányul vagy semmisült meg. A Fe-

rete-tengeren német és olasz buvár- és gyorsnaszádok sok ellenséges hadi- és kereskedelmi hajót sülyesztettek el.

ULDÖZIK A MEGVERT ELLENSÉGET

Berlinből jelenti a Stefani-iroda: Illetékes német katonai helyről közlik, hogy a német csapatok

több helyen átkeltek a Don folyón és a Don balpartján hidföket alkottak.
— A támadó hadműveletek az egész arcvonalon kielégítő eredménnyel folynak, — jelentette hétfőn

A szovjet sajtó borulató hangon itéli meg a keleti hadihelyzetet

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: Londonból a következőkről értesülnek: Moszkvából származó hírek beismerik, hogy a német és szövetséges csapatok folytatják területfoglalásaikat és a front különböző szakaszait áttörték, többek között Kurszknál és Bjelgorodnál is. A „Vörös Csillag” című szovjet lap azt írja, hogy

„a helyzet minden körzetben bonyolult”.

A német légierő folytatólagosan szétrombolta az összes berendezéseket, melyeket az első vonalak mögött a bolsevisták létesítettek. Moszkvai katonai körökben

A körülzárt bolsevisták hiábavaló erőfeszítése

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a moszkvai hivatalos hadijelentés beismerte, hogy Vorones és Sztari Oskol között a szovjet csapatok súlyos harcokat vívnak a német és szövetséges haderővel. A hivatalos jelentés beismeri, hogy egész sor helységet kénytelenek voltak kiüríteni. A Stampa című olasz lap tudósítója szerint

a körülzárt bolsevista hadsereg kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy a németek szorító gyűrűjéből kiszabaduljon.

Eppen ezért a harc itt még néhány napig is elárthat,

Amerika sürgeti a második arcvonalat

Amerikában igen nagy aggodalommal figyelik a keleti harcok eseményeit. Amerikai katonai körök véleménye szerint a németek és szövetségeseik hadműveletei a Don körül arra irányulnak, hogy elérjék Vorones városát. Ha ezt elfoglalják, úgy elvágják a Moszkva és Rosztov közötti vasúti vonalat és lehetetlenné teszik a déli szakaszon küzdő bolsevista egységek ellátását.

Másrésztől megkönnyítik a Kaukázus felé irányuló előnyomulást. Mindinkább hangoztatják, hogy az angoloknak és amerikaiaknak minden áron meg kell küzdeni a francia, belga és holland partokon való partraszállás és így megteremtési a második arcvonalat. Diplomáciai megfigyelők véleménye szerint minél sülycsabb lesz a szovjet hadsereg helyzete, annál nehezebb lesz ellenállani a kövélény nyomásának, mely a németek elleni támadást követeli.

Az angolok a zsidó állam megalakítása érdekében az arabokat a pusztaságba akarják szorítani

Isztambulból jelenti a Rádor: A Kumhuryet című török újság cikkeit között amelyben a cikkíró többek között megállapította, hogy Anglia és a Közel-kelet közötti kapcsolatok Anglia számára nem a legjobbak. Az arab államoknak minden okuk megvan arra, hogy Anglia ellen panaszkodjanak, különösen a következők miatt: Anglia vonakodik elismerni az arabok függetlenségét, Anglia az arab nép szívében kisérel meg a zsidó állam megalakítását, ezek kivül Anglia nem hajlandó elismerni az arab nép fegyverkezési jogát. Ezek a legfontosabb okok amelyek miatt az angolok és arabok között egyre jobban

este a Dienst aus Deutschland. — Egyes körzetekben a német és szövetséges erők, miután megtörték az ellenség ellenállását, hozzáláttak a bolsevisták üldözéséhez, akik rendetlenül vonulnak vissza kelet felé.

aggódva gondolnak annak lehetőségére, hogy a német csapatok, előnyomulásukat folytatva, elvágják a fronton mögötti fontos vasúti összeköttetéseket.

A „Pravda” című szovjet lap azt írja, hogy az offenzíva kedvezően bontakozik: a támadók számára és megjegyzi, hogy a német légierő nagyon tevékeny. A Moszkvában tartózkodó

angol léptudósítók az egész keleti arcvonalat egy óriási tiúzhányóhoz hasonlítják, mely minden pillanatban kitöréssel fenyeget.

de nem kétséges, hogy a hadműveletek a szovjetekről teljes megsemmisülésével fognak végződni.

HUSZONNÉGY ÓRA ALATT NYOLC ANGOL-SZÁSZ HAJÓT SÜLYESZTETTEK EL

Berlinből jelenti a Rádor: Az elmúlt huszonnégy órában az angolszász szövetségesek nyolc kereskedelmi hajót vesztettek. Ezeket a hajókat az Északi Jeges-tengeren, az Atlanti-óceán nyugati részén, a Mexikói-öbölben és a Földközi-tenger keleti részén süllyesztették el.

Igy nincsen kizárva, hogy az angolok kénytelenek lesznek megindítani a támadást, bár katonai szakértők ezt korainak tartják.

Katonai körök ellenzik a mostani partraszállást és azt majd csak akkor tartják keresztülvihetőnek, ha az angol és amerikai légierő legalább egyenrangú lesz a német légierővel. A partraszállás meg kell előznie a német iparvárosok állandó bombázásának.

TORPEDÓTÁMADÁS SVÉD HAJÓ ELLEN

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A svéd rádió közlése szerint újabb torpedótámadás történt: egy idegen hajó ellen. Hétfőn reggel egy ismeretlen tengeralattjáró torpedót lött egy svéd hajóra, mely svéd vizeken karavánban haladt két partmenti helység között. A torpedó nem talált célba és távol a hajótól robbant fel. Egy svéd hadihajó a támadó tengeralattjáróra mélyvízi bombákat vetett.

Indiában elkerülhetetlen a harc

Az angolok nem hajlandók kivonni csapataikat, a japánok pedig hi akarják őket üzni

Az indiai nép sorsa most dől el azon az értekezleten, melyet Wardhában tartanak és amelyen a hinduk vezetői vesznek részt. Gandhi és Pandit Nehru között teljes az egyetértés a további eljárás tekintetében és fentartják azon álláspontjukat, hogy a briték vonuljanak ki Indiából mert csak így kerülhető el, hogy India is hadszíntér legyen.

Ezt a követelésüket nyíltan tudomására adták az angol alkirálynak és az indiai kormánynak is. Egészen bizonyos, hogy az angolok ezt a követelését az indiai népnek nem teljesítik, de bizonyos az is, hogy az indiai nép nem fog fellázadni. A hindu vezérek nagyon jól tudják, hogy

fegyveres ellenállás nem járna eredménnyel, mert hiszen egész Indiát angol csapatok tartják megszállva, melyeknek modern felfegyverkezésével szemben az indusok nem vehetik fel a versenyt. A hinduk azonban az elmúlt évek folyamán megtanulták, hogy a passzív ellenállással is nagy eredményeket lehet elérni. Valószínű, hogy a mostani wardhai értekezlet, melynek hivatása és feladata dönteni a kongresszus határozatainak mikénti végrehajtása fölött, a passzív ellenállás, illetve

az angol parancsok teljesítésének megtagadása mellett foglal állást.

Kérdés, hogy a japánok ezzel megelégszenek-e? A jelek arra mutatnak, hogy nem. Erre vall a japán sajtónak az az egyhangú felfogása, hogy az indusoknak maguknak kell kezükbe venni sorsuk intézését. Se hideg-se meleg határozatok nem felelnek meg a mai idők szellemének és ha az indiai nép vezetői nem ismerik fel a helyzetet, úgy a japán csapatok készek megkezdeni a támadó hadműveleteket India ellen is, hogy onnan kiűzzék a briteket. Nem hódítani akarnak, hanem

lehetővé tenni, hogy a nagyázsiai élettér kialakításában az indiai népek is részvehesse-

nek. Ez csak akkor lehetséges, ha India független és nem vazallusa egy másik hatalomnak. Az indiai nép tehát most választhat, hogy tovább kísérelje meg az angolokkal való megegyezései politikát, vagy nyíltan az ázsiai népek közösségének tagjává vallja magát. A harc így is, úgy is elkerülhetetlen.

Prohászka

Egyik előbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy Prohászka Ottokár volt székesfehérvári püspök boldogáavatása érdekében mozgalmat indítottak. Prohászka Ottokár a modern keresztény lelkiiség fáklyahordozója volt, aki kivételes tudásával fenkölt gondolkodásával és apostoli erejű példaadásával, a betűi és a szó erejével ezeket nyert meg a gyakorlati hitéletnek. A hozzánk beküldött alábbi cikk Prohászka egyik timisoara-i-temesvári lelki tanítványának írása: hódolat a nagy püspök emlékének

A hatalmas vallási bölcsész Krisztus szavaival vezeti be lelki életét, gondolatvilágát: „azért jöttem, hogy életük legyen és bővebben legyen!” S ez lüktető a szellemi, lelki titán Prohászka püspök minden szavában, a bennünket körülvevő két világ ismertetésében, mert ez a két világ: természet és a kegyelem világa s az ember mindkettőből él!

A természet nagy valóság: csillagai, erdői, óceánjai, pálmái, fűszálai titokzatos szép tények, mert telítve vannak gondolatokkal, szépséges színekkel, vonalakkal. A természet és kegyelem világa a napok szomorúságai között, sokszor mint ködös szemű álmodozó elé tolakszanak képzeletünkbe vagy való életünkbe. Ennek a képzeletvilágnak néma zenéjétől énekelni tanul az ember lelke és ez az ének örök melódia lesz és marad lelkünknek, melynek meghallására Prohászka püspök tanított. Ezt a szellemi világot meglátni minden csillagával, nap és holdjával, óceánjával, sas és sirályával, minden nemes alakjával, mélységével, magasságával, fény és sötétségével, fölség és szépségével, termékenységével, művészetével Prohászka püspök szeme tanított meg. Az emberi gondolatban, érzésben, örömben, szenvedésben, vágyban, imában, könnyben, mosolyban, életben és halálban Istent, Krisztust érezni Prohászka püspök érző szíve és lelke tanított meg!

Prohászka püspök meglátása tágitja meg a mi szemünket. Isten, Krisztus közelségének érzése duzzasztja örömmel, boldogsággal szívünket, lelkünket a nemes lelki vezér utmutatása alapján. Az üdítő tavasz szellemét lehel lelkünkbe, életünk felénk sejtéseit az élet jogáivá formázza, szívünk halk, gyermekes dünyögését, a — pusztába kiáltó szava — varázsolja lelkünk, gondolatvilágunk művészi varázslója: Prohászka Ottokár. Mert az ő szava a levegő hullámai megrezgetett Sámson szava s ezzel a lelki önrzését felrúzza lankadságából, azt az elvont világ legmagasabb ormára emeli. Minden szavában az érzelem és érzés csattanója tágul szét lágy, édes ízével, nemes zamattal! Így vezet Prohászka püspök!

Az élet alap-problémái gyors megoldást követeltek a nagy nevelőtől, mert pap volt, Isten kiválasztott szolgája. Minden nap, minden perce gyors meglátást, biztos ítéletet, kész akaratot és elszánt tettet sürget. A szenvedő lelkek millióinak karja nyult felé, kért Tőle segítséget és ő éber szemmel irányította életük hajóját biztos révbe. Beteg lelkek boldog türelmével szívják magukba az életörvösséget az áldozat oltárán, mert Prohászka püspök a'nyi keze vezeti őket. A lelkesedés hite, a nagy bizakodás segíti át a megkorzócsolt embert a vigasztalanság közepette az élet csufságain és odaerősíti a holnap székkérrudjához! A kifiamodott lelket jóakaró elnézéssel kezeli, olyan bölcsen, hogy az egyház fanatikus, példás, jó gyermekeivé neveli őket a mester! Prohászka előtt nincs probléma, csak lélek és ember. Csöndes, szelid munkájával, Isten igéjét hirdető jóságos, puha szavával a megtért lelkek légjőit termeli ki és állítja beláthatatlan sorokba, tömegbe. Ez az ő varázslatos, meggyőző ereje, mely a lelkek roppant sebéit friss vérrrel, balzsammal tölti ki. A Lázárnál lázárabb koldust fejedelemmé alakítja. Az élhetetlen, vak rabszolgát látóvá, élővé varázsolja! Megmutatja az igazi szépet. Elfelelteti az emberi gonoszság, az emberi szenvedés égő fullánkját, szuró tövisét. Művészé változtatja a lelket, alapigazságokra állítja meggyőződését. Lelke kincseit belénk plántálja, tartóssá teszi az igazi lelki életet, kiemeli, megmenti, egyveteti a felsőbbrendű életet. Bevezeti az embert a hit laboratóriumába. Megismerteti az örökkévalóság tekintélyét. A hitélet biztató, vigasztaló erejét, melynek hatása az egész életet irányítja, ő oltja vérvé, életerőinek belső forrásává a megdönthetetlen katolicizmust, mely határozott életet, lelki kulturát és lelki érvényesülést biztosít.

Prohászka püspök, a sokoldalú tehetség, gazdaggá teszi a lelki szegényeket. A gyüllökös és tagadás helyét a javítás munkájával tölti ki, a vallási kavargások helyét tiszta levegőjű szigetté varázsolja, ahol a vigasztalás egysége öleli egybe az élet harcát.

Prohászka Ottokár a lélek és szellem nemes fegyverével izmosítja, termékenyíti az ember jövőjének legbiztosabb gyözelmét: az üdvözülést!

(K—Y)

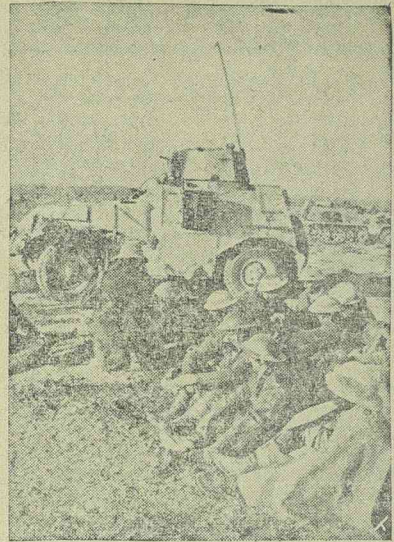
Elkeseredett támadások és ellentámadások Egyiptomban El Alamein birtokáért

Egyiptomban az angolok minden erejüket El Alamein körül vonták össze, hogy a német és olasz csapatok előnyomulását feltartóztassák. Megérkeztek ide azoknak a csapatoknak egységei is, melyeket Palesztinából és Iránból irányítottak a fenyegetett egyiptomi arcvonalra. A tengelyhatalmak serege itt kemény harcban áll az angolokkal, de nem kétséges, hogy a britek kénytelenek lesznek ezeket az állásokat is feladni és akkor legközelebbi védelmi vonaluk Alexandriánál húzódik.

Az egyiptomiak körében igen nagy a nyugtalanság, mert az angolok — mint tegnap jelentették — nem hajlandók Kairót sem nyílt városnak nyilvánítani és Stone generális, az egyiptomi brit csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy a németek előnyomulásuk közben nem városokat, hanem romhalmazokat fognak elfoglalni. Ez azt jelenti, hogy az angolok visszavonulásuk előtt mindent elpusztítanak. Ilyen kilátások mellett érthető, ha a lelkesedés az egyiptomiak körében nem nagy és örülnének, ha már megszabadultak volna az angol „védőkötő”.

Hogy milyen nagy a bizalom és rokonszenv az angolok iránt, igazolja az is, hogy a Nilus védőgátjainak, valamint a vasutak és hidak őrzését az egyiptomiak vették át. Ezeket eddig angol csapatok őrizték, de mivel attól tartanak, hogy a szövetséges csapatok előnyomulása esetén a britek a hidakat és vasuti vonalakat is felrobbantják, az egyiptomiak vették át ezek őrzését. Ez az angolok hozzájárulásával történt, mert minden emberre szükségük lévén, az eddigi védőőrséget is a frontra küldték.

A harc El Alamein birtokáért még folyik és az angolok megkísérelték, hogy a sivatagon át küldött csapatokkal bekerítsék az olasz és német seregrészeket, de ez a kísérletük a tengelycsapatok őberségén meghiúsult. A légiőro állandóan bombázza az utánpótlási vonalakat és az egyiptomi kikötőket és így megrehezíti a csapatok részére szükséges lőszer szállítását.

A győzelmes északafrikai előretörés során a német csapatok által ejtett angol és délafrikai benzínű hadifoglyok csoportja

Ellenséges páncélosok tömeges pusztulása

A német vezéri főhadiszállásnak kedden délben kiadott hivatalos jelentése szerint Egyiptomban El Alameinnél az angoloknak páncélosoktól támogatott támadása eredménytelen maradt. Huszonhét ellenséges páncélosot harcoképtelenné tettek.

A légiőro igen hatásosan bombázott ellenséges csapatösszevonásokat.

Légi harcban kilenc ellenséges gépet lőttek le.

A Földközi-tengeren német búvárszázadok erősen biztosított hajócsapványból kilőtt egy ezeröttszáz tonnás ellenséges gőzöst.

Málta szigetén német és olasz repülőgépek éjjel és nappal bombázták a repülő támaszpontokat. Légi harcban tízenhat angol gépet lőttek le.

Amerikai tiszt véleménye:

Németország légiereje rendkívül erős — az amerikai repülőgépek offenzívájáig sok időnek kell még eltelnie

Berlinből jelenti a Rador-iroda: A Nyá Dagligt Aléhanda című svéd lap Washingtonból származó értesülésre beszámol egy amerikai repülőgéptiszt nyilatkozatáról, aki résztvett a francia partvidék elleni első légitámadásban. A repülőgéptiszt kijelentette, hogy

légiőro tekintetében Németország még rendkívül erős.

Az amerikai tiszt nyilatkozatával foglalkozva Londonban az a vélemény alakult ki, hogy sok időnek kell még eltelnie, amíg az amerikai légiőro offenzívája megkezdődhet.

Százhuszezer bolsevik katona védte Szebasztopol erődjét és a hadikikötőt

A krimi német vezérkari főnök nyilatkozata a győzelmes harcokról — Moszkva nem bizik a kaukázusi csapatokban

Berlinből jelenti a Rador: Hivatalos jegyzék közli: Schulz dandártábornok, a krimi hadsereg vezérkari főnöke, hétfőn este a berlini sajtó képviselői előtt nyilatkozott a szebasztopoli harcok lefolyásáról. Röviden vázolta, mily nagyjelentőségű szerepet tölt be a most elfoglalt hadikikötő a feketetengeri körzetben, majd rámutatott a szovjet tüzérség erejére, mint annak a ténynek bizonyítékára, hogy

a bolsevisták mindenáron meg akarták tartani Szebasztopolt.

A bolsevisták e szándéka megállapítható a hadifoglyok vallomásaiból is.

A legteljesebb figyelemre méltó a német vezérkari főnök ama kijelentése, hogy a német—román csapatoknak az

ötnapos tüzérségi előkészítés folyamán sikerült elhallgattatniuk a Szebasztopol védő szovjet tüzérség 70—75 százalékát,

ugy hogy a támadás kezdetén a bolsevisták tüzérségüknek csak alig egynegyedével rendelkeztek. Ezzel kapcsolatosan Schulz dandártábornok utalt a legújabb német háborús híradó képeire, melyek első ízben mutatták be a német közönségnek azokat az ostromágyukat, melyeket eddig még sohasem láttak.

A Szebasztopol elleni harcban a német—román csapatok veszteségei csak rendkívül csekély töredék képezik annak a számnak, melyet a Szovjet terjesztett, — mondotta Schulz tábornok.

A Szebasztopol védő szovjet csapatok számát a vezérkari főnök 100—120 ezer emberre teszi.

Említésreméltó tény, hogy a Szovjet a Szebasztopol elleni német—román támadás kezdetén az előretolt védelmi vonalaktól kivonta az összes kaukázusi csapatokat, mert ezek megbízhatósága kívánni valót hagyott maga után.

Oltárvatás Bacova-Bakováron

Bacova-Bakovár Timiş-Torontal-Temes-Torontál megyei község római katólikus plébániatemplomában új főoltárt szenteltek, mely gót stílusban készült és tíz méter magas. A főoltár beszentelését Rech K. Géza Timişoara-Temesvár-gyárvárosi apátplebános, kerületi főesperes végezte Linder Vendel bacovai Muzár Antal buzási és Schill János nickydorfi plébánosok, valamint a község három szülőtte: Wolf János piarista tanár, Páter Klemens szalvatóriánus atya és Petia János gyárvárosi káplán, ezenkívül Fráter Szilveszter szalvatóriánus testvér segédjete mellett. A beszentelési szertartás után Rech K. Géza apátplebános főpapi misét celebrált, az első misét az új főoltár előtt, Evangéliumkor az apátplebános nagyhatású szentbeszédet mondott, amelyben megemlékezett azokról, akiknek adományai az új főoltár létesítését lehetővé tették majd a vallásban való tántoríthatatlan kitartásra buzdította a híveket.

Megszűntek a bandaharcok Boszniában

A lázadó kommunista bandák megsemmisítésére megindított tisztogatási műveletek Boszniában befejeződtek. A tisztogatási hadműveleteket két olasz hegyivadász-hadosztály végezte és ezek ismét kitűntek kiváló képességeikkel. Számos lázadó bandát megsemmisítettek, másokat pedig megfutamítottak és ezek egész hadianyagukat elhagyták. Azokban a körzetekben, ahol az olasz hegyivadászok működtek, az ellenséges bandák több mint ezernyolcszáz embert vesztettek halottakban, sebesültekben és hadifoglyokban. Az olasz hegyivadászok nagyszabású sikere folytán számos banda beszüntette a harcot. Bosznia így megszabadult a bandáktól, amelyek a kommunisták és angolok zsoldjában állva, hosszú időn keresztül le akarták kötni az olasz haderő kisebb egységeit.

A TÖRÖKÖKET ELTANÁCSOLTÁK EGYIPTOMBÓL. Kairóból jelenti, hogy a török követség azt a tanácsot adta az Egyiptomban élő török állampolgároknak, hogyha nincsen multhatatlannul szükség Egyiptomban való tartózkodásukra, úgy utazzanak haza. Eddig körülbelül ezer török kérte utkezelének láttamoztatását.

URANIA sláger filmszínház (Arad) Telefon 12-32. Előadások 5, 7 15 9:30-kor

Ma! Diákoknak engedélyezve
HERMAN BRIX az olimpiai világajnoknak legújabb filmje ULA HOLT
Tarzan, az őserdő ura
A legújabb 21. számú háborús híradó

FORUM (Arad) nyáron is nagy filmeket játszik. Városunk egyedüli jól szellőztetett filmemesen hívós terme. Telefon 20-10. Előadások 5, 7 15, 9:30, 11:30 d. u. 3-kor málna 30 el egyénes árral

Ma nap premier! Willi Fritsch, Friedel Czepa
nagyszerű slágerfilmjük
A könnyű véru lányok
A többi szerepekben Paul Kemp René Deltren
Ma utoljára Az utitársak RONALD COLMAN GINGER ROGERS
21. számú híradó

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. Plata Brătianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuceay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

Baba nagymama

Uj ember kerül véletlenül a társaságba. Kedves,
meghiit társaság ez és kedves, érdekes a társalgás. Komoly
dolgokról is akad szó — mindenképpen kifogástalan
kis kör. Az új ember azonban egyre jobban csodálkozik,
mert olyasmiről adódott, amiről eleinte azt gondolta, hogy
tévedés. Rosszul értette, vagy félreértette? Nagy szemek
keresztet: mégsem tévedés!

— Kedves Bébi kérlek, mit szölsz hozzá?

És Bébi mindjárt el is mondta nézetét.

Ebben nem is volt semmi, csak az „új ember” eleinte
nem volt tisztában a megszólított hölgy nevével. Az illető
hölgy felnőtt leánya is résztvevett a társalgásban és az ide-
gen igazán ne tétélezhetette fel, hogy a felnőtt leány édes-
mamája — Bébi. Még ma is a Bébi névre hallgat. A kedves
tónusban, amelyet a társaság alkalmazott, igen
kedvesen hangzottak a becézőnevek és amikor az új ember
már névleg is mindenkit ismert és számat vetett a nevel-
kel, kitűnt, hogy majdnem csupa Baba, Csöpi vagy Cunci
akadt a hölgyek között. No meg egy Bébi is, egy igen
közvetlen, csúszhajú hölgy, aki gyönyörű szeretettel és bensősé-
ges megfigyeléssel beszélt — az unokáiról.

Bébi — nagymama!

Bébi nagymama, akinek például becsületet kereszt-
neve Ius, meg Csöpi, a felnőtt nagyleány édesmamája...

Valahogyan meglepő ez, nemcsak az új ember száma-
ra. És valahogyan komolytalan is, ha nem akarunk a jó
tónus ellen vetni és azt mondani, hogy talán neveléses
is. Okos szó volt minden bizonnyal, amikor akadt valaki,
aki az egyik társaságban ezt szövé merte tenni. Nagyra-
becsült egyéniség, akinek szövére hallgatnak. A társaság
talán maga is csak ezen megjegyzés után ócsárdott fel a
megszokottságból és kezdte mérlegelni a dolgot. Az egyik
érdeklődő hölgy erre maga is kijelentette, hogy igen illik a
gyermekekre a becézőnév, amely talán még a bölcsőből
maradt rájuk, de hát komoly felnőttekre még sem illenek
már az ilyenféle nevek. Meg is fogadták hogy ezentúl
mindenki a rendes becsületet keresztnevet használja és
ezen szölitják egymást.

— A francia miniszterelnök tárgyalásai a meg-
szálló német hatóságokkal. Párisból jelenti a Rador:
Laval francia miniszterelnök hétfőn Párisban tartó-
zkodott, ahonnan este hat órakor tért vissza Vichybe.
Laval párisi megbeszéléseiről hivatalos közleményt
adtak ki, amely szerint a francia kormány elnöke
Párisban megbeszéléseket folytatott a német meg-
szálló hatóságokkal. A megbeszélésen a megszállás-
sal kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. Azután
Brinon államtitkár kíséretében Abetz német nagy-
követet látogatta meg, akivel szintén megbeszélést
folytatott. A délután folyamán Laval a francia me-
gyei hatóságok vezetőit fogadta kihallgatáson.

— Vasúti nyugdíjasok utazási igazolványa és
szabadjegye. Bucurestiből jelenti: A vasúti vezér-
igazgatóság elrendelte, hogy a vasúti nyugdíjasok
utazási igazolványát, valamint azon más jétevény-
beli nyugdíjasok igazolványát, akik bármilyen időben
tizenöt évig a vasút szolgálatában is álltak, a forgalmi
felügyelőségek adják ki kérvény alapján, amelyhez
csatolni kell a nyugdíjkönyvet, valamint más bizo-
nyító iratot. Az évi láttaozás a nyugdíjkönyv ben-
tűntetés ellenében történik és ehhez külön kérvény rem-
szükséges. A szabadjegyeket kérvény alapján adják
ki, amelyet évente január hónaptól kezdődően fogad-
nak el.

— A chilei elnök tiltakozott a kormány jogki-
terjesztése ellen. Santiago de Chileből jelenti a Rador:
A chilei köztársaság elnöke első ízben él: tiltó jo-
gával és tiltakozott ama törvényjavaslat megszá-
vása ellen, amely bizonyos jogokat és hatalmat adott
volna az elnöknek és a kormánynak. Az elnök kijelen-
tette, hogy az új törvény inkább arra alkalmas, hogy
megkösse a kormány kezét, mert nem teszi lehetővé
a nemzetgazdaság fejlesztésére vonatkozó terv meg-
valósítását.

— Öngyilkos tisztviselő. Ploestiből jelenti:
Nistorescu Nicolae-nak, az Astra Romana tisztviselő-
jének felesége, Nistorescu Marieta Florica 26 éves
asszony, revolverrel szíven lötte magát és azonnal
meghalt. Az öngyilkos nő, aki ugyancsak az Astra
tisztviselője volt bucsulevelet nem hagyott hátra.
Tettét valószínűleg súlyos idegességében követte el.

SZOMAHÁZY ISTVÁN

A VARÁZSITAL

Az öreg búbajos a katlanok körül forgott, mikor
a fia a suhanc belépett hozzá. A boszorkánykonyhá-
ban mindenféle színű tüzek égtek, egy sárgaszemű
macska virrasztott a tűzhelyen s madarak és egyéb
ismeretlen állatok csontváza állottak a sarokban. A
kamasz, aki ilyesmit még sohasem látott, bátor le-
gény létere még szöhoz sem birt volna jutni az ijedt-
ségtől, ha a vén boszorkánymester sárga fogaival rá
nem vigyorog.

— Mi jöt hoztál, fiatal báránytolvaj? — kérdezte
töve bizalmasan, míg kiasztott kezével a vállára ütött.

A gyerek még mindig félt, pedig nem volt valami
anyámasszony katonája. A kocsmákban sok hány-
veti legényt vert már véresre s egyszer fogadásból
a temetőben aludta át az éjszakát. A búbajos azon-
ban mégis rémületbe ejtette: térdigérő szakála
réjelmet keltett szívében s ő is tudta, amit mindenki
tudott a környéken, hogy az aggastyán már túl van
a háromszázadik életéven.

— Miben jársz? — kérdezte most még egyszer a
halá cimborája.

A suhanc a második kérdésre megemberejte
magát, dacosan vállat vont s elkészülve arra, hogy a
fekete macska rögtön beszöguld vele a pokolba, vad
szemmel választott a vén embernek.

— Egy asszony miatt jöttem, akiért minden
porcám lángban ég. Belepusztulok, ha a karjaimba
nem foghatom, de ő kinevet és csufondárosodik.
Vagy őt ölöm meg, vagy magamat: de nem bírom
tovább.

A búbajos úgy kacagott, hogy az egész kövér
este rengett bele.

— Miért akarnád megölni magadat, te fiatal
hajasfejű, mikor bármelyik pillanatban a tied lehet?
A boldogtalan szerelmeseik patikájába jöttél, ahol
minden nyavalya ellen megkapod a medecínát. Mire-
való ez a sok kiszáradt levél és gyökér, ha valami jó
koktumot nem tudnék főzni számodra, mellyel minden
asszonyt megbabonázhatok? Októberhajnali, je-
hullott sárga levelet török porrá neked, őszeelegyem
tem a béka kiszáradt szövével és a harmathulláskor
szedett sásvirággal: ha ez nem segít a bajodon, akkor
mérgezem, hogy kaszás cimborám eljőjjön értem.
De őt aranyra kell leszurnod, hogy az orvosságot el-
készítem neked.

A suhanc kibontotta a tüszőjét.

— Itt van tűz! — mondta gögösen.

Az öreg boszorkánymester most hozzálátott a
munkához: mozsárban törte a különböző arkanumok-
kat a tüzet piszkálta, rejtelmes mondatokat mormo-
gott s végül átadott a legénynek egy barna üvegcsét.

— Mindennap napkeltekor egy kanállal. Aztán
négy hét múlva megint keress föl a konyhámban.

— De hogyan adjam be neki az orvosságot? kér-
dezte kíváncsiskodva a fiatal szerelmes.

— Lurkó, ki mondta, hogy neki add be? Te ma-
gad fogod bevinni s mégis ő gyűlöl szerelmedre
irántad.

A fju eiment, de — bár nagyon bizott a sok-
százéves ember tudományában — nem igen értette
meg, hogyan történhetik meg a változás? Ő szedi
az orvosságot s az asszony lesz szerelmessé bele?

— A török köztársaság elnöke Isztanbulban.
Izmet Inönü török államfő tegnap Isztanbulba érke-
zett és kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt és
külgügyminisztert, akik a Boszporuson nyaralnak.

— Fiatalember tragikus halála. Bálint József
Ghiera-gyéri napszámos homokot szedett a Temes-
ből, majd a munka befejezése után a lovakat akarta
megfürdetni. Közben az egyik ló gödörbe került és
ledobta hátáról a fiatalembert. A vergődő ló a víz
alá merült fiatalembert összerugdosta úgy, hogy az
eszméletét veszítette és a vízbe fuladt. Holttestét
másnap fogták ki. Temetése nagy részvét közepette
ment végbe. A község lakói nemzetiségre való tekin-
tet nélkül résztvettek a temetésen és koszorúkkal
valamint virágokkal borították el a tragikus körü-
lmények között elhunyt jóra való fiatalember kopor-
sóját. A gyászszertartást Pásek Ottokár plébános
végezte míg a megható bucsuzatot Andor Jakab
tanító mondotta.

Kiment a rétre, csatangolt a patak mellett s a
gázlónál nagyot húzott a barna üvegcséből. Az ital
átborzongott a testén: olyan ize volt, mely a béka
szövére emlékeztette. De hősiesen lenyelte. Eleven
nádályokat is lenyelt volna a győzelmes szerelem re-
ményében.

Ettől fogva nap-nap után itta e búbajos folya-
dékot s már egy hét is elmúlt, de a köszönő szövére
alig felelt valamit. A fju néhány napig csakugyan
úgy érezte, hogy meg fogja ölni a kacér teremtést s
beáll az erdőbe a haramiak közé, de lassanként úgy
vette észre, hogy a dühe lelohad, mérge elpárolog.

Nagy meglepetésére azon kapta magát, hogy a
asszony viselkedése nem bosszantja többé, hogy in-
kább elkerülj, sem hogy kacérsága felingerelje, bele-
keveredett a fiatalok közé, ahol szemrevaló leányok
kezdtek ki vele s egyszer csak, ég alatti fekvőhelyére
dőlve, hálásan nézett a tündöklő csillaghegyekre,
melyek a menny bojtját ékesítették:

— Nemcsak az az asszony van a világon! Szöbb
is jobb is akad, aki boldog lesz, ha a karjaimba szö-
rihatom!

Nem köszönt többé az asszonynak, tető-öt-tal-
pig végigmérte, ha találkozott vele s megvetően for-
ditotta félre a fejét, ha az csipőjét illetve, elhaladt
mellette. Egy lakodalom szölej jókedvében minden
asszonyt és leányt végigtáncoltatott, de régi szerel-
mese fölött így elmézt, mintha levegő lett volna. Az
suniy oldalpillantásokat vetett rá s látatlanul az
asszony, aki közben vígan fecsegett szöptetőivel,
ajkát harapdálta...

Egy este a fju elhaladt a vizimalom mellett,
ahol az asszony lakott s gyertyafényt látott az egyik
ablakban. Akaratlanul felnézett, míg tovább ment,
de egy süttögő hang megszölitotta.

— Te vagy Bálint? — kérdezte egy lány női
hang.

— Én vagyok, — felelte peckesen a suhanc.

— Nem jönnél fel egy pohár forrajt borra, ha
nagyon hívnálak?

A suhanc nem kérte magát másodsor.

A gyerek másnap beállított az öreg búbajos
boszorkánykonyhájába.

— Itt van még tíz arany, megérdemled! A csoda-
italod úgy megváltoztatta az asszony szövé, hogy
alig akart elengedni.

A szakállas öreg ember belecsuszította az ara-
nyakat a bőrnadrágja zsebébe s arcának ezer ráncra
rövasz mosollya torzult:

— Ha így van, öcskös, akkor megmondhatom
neked az igazat: az ital nem az asszony szövé lob-
bantotta lángra, hanem a te bolondos szerelmedet
olította ki. Csak így teljesülhetett az örök törvény;
hogy az asszonyok futnak azok elől, akik szerelmeseik
beléjük s boldogan omlanak azok nyakába, akik hide-
gek hozzájuk. Nem az asszony lángját kellett felszi-
tanom, hanem a tiédet elfujsom, hogy kívánatos légy
nekj. Így volt ez ötezer év óta, így lesz további öt-
ezer alatt is, amíg még halálcimborám kegyelméből
e földön maradok.

— Gyermekotthon naptára van előkészületben.
Az a terv, hogy összes gyermekotthonunknak, akár
egyháznak, akár a népközösség vagy bármely más in-
tezmény tartja fenn azokat, a rövid ismertetése be-
ne legyen a naptárban. Kérjük, hogy a vezetőség ez
intézmények pár soros történetét szöveskedjék a Fra-
telia-ujkissodai református lelkesi hivatal címére rö-
vid időn belül elküldeni. Cím: Parohia Reforma-
Fratelia, jud. Timis-Torontal.

— Ötszáz ezer kiló török dohány pusztult el egy
tűzvész alkalmával. Isztanbulból jelenti a Rador:
Samsunban hatalmas tűz pusztított, amelynek áldo-
zatul esett egy dohányraktár. Ötszáz ezer kilógram
dohány lett a lángok martaléka.

— Öngyilkosság. Schleich Anna hatvan éves
Tomnatic-nagyörszi asszony, aki súlyos idegbanban
szövedett, háza padlásán felakasztotta magát és
mire rá álltak, már halott volt.

ARAD

KERT, ARAD

TELEFON 24-45

EGYETLEN NYÁRI SZÖRAKOZÓHELY ARADON

Csütörtörtől először!

IMPERIO ARGENTINA
MICHEL SIMON és
ROSSANO BRAZZI

TOSCA

Ma utoljára

DUO RODINO

LEO SLEZAK, LIZZI WALDMÖLLER, JOHANNES RIEMANN

Moszkva egyáltalában nincsen elragadtatva Churchill parlamenti színjátékától

A newyorki sajtó a keleti fronton bekövetkezett újabb eseményekkel és Churchill kormányon maradásának moszkvai visszhangjával foglalkozva azt írják, hogy

Moszkvában a Don mentén förtént német és szövetséges előnyomulás következtében nagy az idegesség.

A szovjet közvélemény mindenesetre kedvezően fogadta azt a hírt, hogy Churchill kormányon maradt, de nem titkolják azt a meggyőződést, hogy

az ilyen parlamenti sikerek egyáltalában nem könnyítik meg a szovjet seregek helyzetét.

Mint a Rador jelenti, az United Press Északamerikai hírközlője is ügynökség moszkvai tudósítója a szovjetbeli viszonyokról jellemző képet festett, amikor

— **Olasz vezérkari főnök kitiintetése.** Rommel vezértábornagy az északafrikai tengelysapa-ok parancsnoka személyesen adta át a tűzvonalban a vas-keresztre ki kitiintetését Mancinelli olasz ezredes vezérkari főnöknek, aki a legutóbbi ütközetben a páncélos erők együttműködése terén rendkívüli érdeme- ket szerzett.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— **Sztrájk egy kanadai hajóépítő üzemben.** Vancouver hajóépítő üzemében, — melyeket a napokban japán tengeralattjárók bombáztak, — nagy sztrájk tört ki. A munkabeszüntetés oka állítólag az, hogy a kanadai munkaügyi minisztérium elrendelte a kötelező vasárnapi munkát, úgy hogy a hét minden napja kötelező munkanap lett.

— **Orvosi hír.** Dr. Packi fogorvos ismét rendel. Timișoara-Temesvár, III., Carol-ut 19. szám.

— **Hatvankét bolgár kommunista a vádlottak padján.** A szófiai hadbírósg titkos kommunista tevékenység miatt 62 személy ellen indított eljárást. A bíró tárgyalása hétfőn kezdődött meg. Több, mint 300 tanut idézték meg. A vádlottak között van Mladen Szajoff író, aki több éven keresztül a bolgár írók szövetségének titkára volt, továbbá Sztojan Szotiroff festőművész és néhány újságíró is. Az ügyész mind a 62 vádlottra halálbüntetést kért.

— **Levegőbe röpitettek egy szíriai prefekturát.** Ankarából jelenti a Stefani-iroda: Beyruthól érkezett hír szerint Észak-Szíria Lattakie nevi helységében nagy robbanás történt, melynek következtében a prefektúra épülete elpusztult. Az ügyben kiadott közlemény megállapítja, hogy az épületet dinamittal röpitették levegőbe. A merénylettel a nacionalistákat gyanúsítják. A prefektúra épületének romjai alatt megtalálták a tartomány kormányzójának és 15 prefekturái tisztviselőnek a holttestét. Számos nacionalistát a hatóságok letartóztattak. (Rador)

— **Aradi zsidók jelentkezése.** A romániai zsidó központ aradmegyei hivatala figyelmezteti a zsidókat, hogy 18-tól 50 évig minden zsidó férfi jelentkezni köteles, tekintet nélkül arra, hogy alkalmatlan vagy alkalmatlannak minősítették, orvosj szabadságot kaptak, diplomások, mentesültek a munkaszolgálat alól a munkakamara által stb. A jelentkezés július 8-án, 9-én és 10-én történik az aradi zsidó elemi iskolában, Pjata Luptei 2-4 szám alatt reggel 9-től délután 12 óráig és délután 3-7 óráig. A munkatáborokban dolgozók helyett családtagjaik jelentkeznek.

— **Nyári tanfolyam megnyitása Breazan.** A Rador jelenti: A breazai üdülőhelyen ünnepélyes külsőségek keretében nyílt meg a román humanista szeminarium nyári tanfolyama. Az ünnepségen megjelent Petrovici professzor, nemzetművelési miniszter és Popescu tábornok, belügyminiszter is, valamint számos más közéleti személyiség. A megnyitó ünnepséget ünnepi istentisztelet vezette be, majd a nemzetművelési miniszter mondott megnyitó beszédet, hangsúlyozva az állam szerepét minden közérdekű kezdeményezésnél és kiemelve annak példamutató erejét a magánosok lelkes kezdeményezései és munkássága tekintetében. Több lelkes beszéd hangzott még el. A tanfolyamon számos tanár, tanárjelölt és tanító vesz részt.

— **Adományok.** Szent Antal nevében lapunk kiadóhivatalában a dr. Kakuk csecsemőotthon számára 2000 leit adományoztak. Szent Tádé tiszteletére B. M. a devai özvegy Balogh Jánosné részére lapunk kiadóhivatalában 200 leit adományoztunk.

— **A Magyar Nőegylet jótékonycélú tevékenységének támogatására s egyben a Kakuk és Fratelia-ujkissodai gyermekotthonok javára vasárnap, július 12-én Bonfalu utca 7 szám alatt tevékeny rendezést tartunk.** A jótékonycélú rendezés iránt már is élénk érdeklődés nyilvánul meg városunkban. Kezdeté délután öt órakor.

— **Eltűnt tíz éves fiú.** Avram Iosif aradi lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy tíz éves nevű fia, Vasi Nicolae, eltűnt aradi, Trenului 63. szám alatti lakásukról és azóta nem tud róla semmit.

— **Felhívás a szőlőtermelőkhez.** Aradi jelenlévő szerint felhívás figyelmezteti a szőlőtermelőket, hogy permetezzék szőlőjüket és ezen alkalommal is egy százalékos oldatot használjanak. A felhívás figyelmeztet arra, hogy a szőlők különösen ki vannak téve megbetegedéseknek.

CORSO premier mozgó Arad tel. 23-64

Egyedüli mozgó nyitott tetővel

Ma, 3, 5, 7:30 és 9:30 órakor

Világvárosi premier!

A szent háboru

A dicső román hadsereg óriási győzelme.

A szent háboru

A román élniakarás és újjáéledés háboruja.

A szent háboru

Besszarabia és Bukovina visszafoglalása.

A szent háboru

Az odessai harcok és Odessa elfoglalása.

A szent háboru

A krjmi és keresi nagy román győzelmek.

A szent háboru

az első nagy film, mely kizárólag a román hadsereg egy évi harcával, győzelmeivel és előnyomulásával foglalkozik.

A szent háboru

egy film, amelyet mindenkinek meg kell néznie.

— **Az Etna kitörése erősödött.** Az Etna — mint megirtuk, — ismét működni kezdett. Mint Rónából jelentik, a tűzhányó újabban nagymennyiségű lávát és hamut bocsátott ki, mely a közeli Catania helységig érkezett. Vasárnap a reggeli órákban a kitörés erősödött és csak éjszaka csökkent.

— **Hirtelen halál munka közben.** Covaci Traian aradmegyei Tauti-Feltót községbeli gazdálkodó délután munka közben összeesett és meghalt. Halálát szívinfark okozta.

— **Besurranó tolvaj garázdálkodása.** Hauser Erzsebet aradi lakosnő jelentést tett a rendőrségen, hogy miközben a konyhában foglalatokodott, ismeretlen tettes behatolt lakása egyik szobájába és az asztalon levő kékításkájá hat ezer leiel együtt ellopta. A besurranó tolvaj kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Anyakönyvi hírek.** A Timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Szüle tek: Muscoi Traian vasuti tisztviselő fia Mircea, Kraemer Antal magántisztviselő leánya Anna. Meghaltak: Mandel Mihályné Ostrover Ilona 43 éves, özvegy Heisler Adolfné Boskovits Cecilia 87 éves.

ZENÉI TEHETSÉG

— Tanár ur, hajlandó lenne engem tanítani?

— Milyen hangszeren játszik, drágám?

— Rádió és gramofonon...

azt táviratozta lapjának, hogy a szovjet sajtónak nem engedték meg ama angol alsóházi felszólalások ismertetését, melyekben a képviselők a brit hadianyaginség miatt bírálják a kormányt. Arról sem irhatott a szovjet sajtó, hogy Tobruk elesett és

a szovjet olvasóközönség a lapok útján mindmáig nem vehetett tudomást az újabb észak-afrikai brit vereségekről s azok jelentőségéről sem.

Alapjában véve azonban nem is érdekli a szovjet közvéleményt, — hangsúlyozza az United Press munkatársa. — Nem érdekli a bolsevistákat sem az alsóházi bizalmi szavazás, sem Tobruk elvesztése, hanem főgondjuk és aggodalmuk az, hogy mikor és hogyan üthetnek nyélbe a második arcvonal megvalósítását.

— **A kenyérellátásra vonatkozó városi intézkedés.** Timișoara-Temesvár városa más városok példájára — mint jelenítettük — a mai naptól kezdve félkilós kenyéret hozat forgalomba. A város vezetősége még elrendelte, hogy adott esetben köles- vagy borsólisztet lehet a kenyérbe keverni. Ilyen esetben ezt icedjében közlik a közönséggel. A két szemelyre szóló félkilós knyer ára most 12 lei. Ha köles- vagy borsólisztet keverik a kenyérrel, 14 lei lesz az ára. Ezek az intézkedések átmeneti jellegűek és az új termésből származó liszt forgalombahozataláig maradnak fenn.

— **Francia anarchista öngyilkossága.** Párisból jelenti a Stefani-iroda: Germaine Berton, a hírhedt anarchista öngyilkos lett. Germaine Berton husz évvel ezelőtt merényletet kiérelt meg az Action Française két vezetője, Léon Daudet és Charles Maurras ellen, a királyságot vezető, Marius Plateau elnököt pedig megölte. A párisi esküdtszék annakidején az anarchistát felmentette s a felmentés miatt nagyon heves sajtóvita zajlott le. Germaine Berton nemrég töltötte be negyvenedik életévét. (Rador)

— **Gépkocsitulajdonosok jelentkezése Aradon.** Az aradi rendőrkvesztura közlése szerint az aradi gépkocsitulajdonosok, akiknek járműve forgalomban van, július 9-én, 10-én és 11-én jelentkezzenek a kvesztura forgalmi osztályán. Ott átveszik majd a „carnetele de bord” elnevezésű okmányt, amely nélkül a gépjárművek nem közlekedhetnek. Akik nem tesznek eleget ennek a rendelkezésnek, azok szigorú büntetésben részesülnek.

Futárindításunk

BUCUREȘTI-be hetenként egyszer, TIMIȘOARA-ra NAPONKÉNT.

Bármilyen megbízást pontosan és lelkiismeretesen ellátunk.

RECLAMA

Hirdető iroda, Arad, Emilianu u. 8. Tel: 17.11.

— **Ismét napirenden az önálló zsidó hadsereg ügye.** Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádió melbournei értesülése szerint az ausztráliai és újzéländi cionisták szövetsége határozati javaslatot fogadott el, melynek értelmében zsidó hadsereg azonnali felállítását kériik Palesztina, a zsidó nép hazája védelmére. (Rador)

— **Fürdés közben a vízbe fulladt.** Nemes Roman izenhet éves aradi fiatalember Zadarlac-Zádorlak község határában fürdés közben a Marosba fulladt. Holttestét még nem fogták ki.

— **Üvegből készült templomharang.** A cseh-morva protektorátusban, Nemetbrod közelében az egyik faluban elhatározták, hogy üvegből készítsék a templom harangját. Ez az első eset, hogy a protektorátusban üvegharangra térnek át. Az a vidék ugyszólván az üvegyártás hazája és így feltételezhető, hogy most, amikor az érnek más rendeltetése van hamarosan egyéb helyeken is hasonló harangokat szerkeznek be.

Mozi

Szerdán, július 8-án Aradon a mozik műsora a következő: Corso: A szent háboru. Forum: Utitársak. Uránia: Tarzan, az őserdők ura. Aro: Mindent a győzelemért.

ASSZONYYAINKNAK

Asszonyok a mezőn

A kapát, villát, ekeszervát, kaszát a férfiak felcserélték a fegyverrel, a mezők, buzatáblák, szérük azonban most is tarkállanak a munkásnéptől. Tarkállanak, mert ezek a munkások tulnyomó részben — asszonyok. Férfi itt-ott akad, sok az ifjú leány és fiú, meg az öregek, akik nekifeszülő akarással állanak munkába az asszonyok mellett. Elvégezni a férfiak feladatát: művelni a földet, learatni az istenáldást.

Ebben az esztendőben sokhelyt asszonyok végzik el a férfimunkát. Nem árvultak el a mezők, mert asszonyaink a helyzet magasztalára tudnak emelkedni most is, mint annyiszor a múltban. Tudják, hogy nemcsak magukért, hanem a családjukért, hanem egymásért s különösen harcra hívott fiainkért kell úgy dolgozniuk, mintha férfiak volnának. Bizunk is bennük, hogy helytállanak és teljesítik kötelességüket, de hogy mennél jobban tehessék ezt, legyünk ott mellettük, kínél jó tanácsal, biztatással, kínél tanítással, kínél jóindulatu támogatással, megsegítéssel, fáradaalma megosztásával és mindenekelőtt jó példaadással. A még itthonlevő erősebbeknek, bölcsőbbeknek és vezetésre hivatottaknak kell megőrizniük a bölcs intézkedéseket, jóindulatu tanácsokkal, szigoru rend megteremtésével, az aratás és más szorgos munkák nehézségein átsegíteni őket.

Városi asszonyaink, leányaink között ne legyen egy sem, aki ezidőtájt falun járva elmulasztaná a példaadást, segítést. Még ha valaki egészségi okokból is menne vidékre, kis leleményességgel, ötletességgel sok jót tehet. A szeretet és jóakarattal vezesse minden szavukat, cselekedetüket. Magatartásunkban a falu népe ne „leereszkedő nyájasságot” lásson, hanem testvéri együttérzést és őszinte becsülést.

Asszonyok a mezőn, — asszonyok a munka frontján: mindennapi kenyérünkért küzdenek. Erre a kenyérre csak az méltó, csak az érdemes, aki a maga részéről is megteszi kötelességét. Helytáll, mint derék falusi asszonytestvéreink, leánytestvéreink minden talpalatnyi rögön, melyet Isten akarata reájuk bízott. (—a)

Ötletesség a munka megszépítője

Ugy-e, megfigyelted már, testvérem, hogy a gyermek számára a legszebb játék, amelyért kész mindent otthagyni, az, ha szabad dolgozhatja. Padlót seperni, ruhát mosni, térszát gyurni, fát hozni, s b a legnagyobb gyönyörűség neki. Csak hibás nevelés kedvtelenséget el a gyermeket vagy azáltal, hogy olyan feladatokat bíz reájuk, amelynek időtartama vagy bonyolult volta meghaladja erejüket vagy azáltal, hogy hangoztatják előttük: Csak játsszál még, szegénykém, sajnos, kell majd még dolgoznod eleget stb. Az iskolai munka is azért lesz keserűvé sok gyermek számára, mert: eleve fenyegető eszköznek használják. A normális és helyesen nevelt ember az iskolán keresztül az életet is úgy fogja fel, mint teret, ahol erőt, hőtökévdét, formálóképességét kiélheti.

Ezen a ténnyen nem változtat az, hogy munkánk egyben — kenyérkeresetünk is. Az őskori népek férfiak elment vadászni, hogy legyen mit ennie, miből ruházkodnia és miből elkészítenie apró használati tárgyait. Emellett azonban szerette a vadászatot, örült neki, vágyódott rá. Csak a legutolsó idők „víványa”, hogy az urak vadásznak „sportból”, a feleség pedig a vásárcsarnokból hozatja a vadász-vaacorához való nyulacsényét és őzgerincet.

Azért, mert a kenyérünket keressük vele, azért — még szabad szeretnünk a mi munkánkat!

Helytelen életfelfogás és önmagunk számára ártalmas, ha azt valljuk, hogy „ezért a pénzért nem is lehet elég keveset dolgozni” és hogy egész nap csak az irodázást és egész héten csak a szombat délt várjuk. Te ne tartozz soha ezek közé a rövidlátók közé. Hiszen nemcsak a munkád lesz olyan, amilyen te vagy, de te is olyanán leszel, amilyen munkát adsz ki a kezedből! A munka, a te napi jellemtornád, kedélytáplálód, szellemi töldekezés. Hanyagul, felületesen, unottan, gépiesen, lelkiismeretlenül, morózusan, irigyen, veszekedve végzett munka — hanyagga, felületesség stb.-vé tesz téged is, máskorra is, mindenkorra. Egész lelked a munkába, akkor leszel egész ember

éled más körülményeiben is. Ötletet a munkába, — és ötletet leszel minden más helyzetben is.

Igaz, könnyű ez azokon a pályákon, amelyeket általában női hivatásoknak neveznek. Minden egyes ebéd, minden lakályossá tett szoba, minden megvarrt ruha, de még egy szépen kijavított harisnya is olyan munka, amely esetéről-esetre jutalmazza haszonnal, szépséggel, emberek jólétével, tehát örömmel és boldogsággal az éppen akkor befeléfeleltetett ügyességet, leleményességet, ötletességet.

Hát még a gyermekápolás, gyermeknevelés, betegápolás! Ó, aki csak egyszer élte át, mi az, ha a keze alatt nő és fejlődik egy kicsi élet, aki megízlelte, hogy mi az: hárfázni a gyermek lelkén és kicsiholni belőle a benne rejlő szépségeket —, akinek csak egyszer mondta egy nagybeteg: köszönöm most jobban érzem magamat — az szerelmese lesz az ötleteknek. Az éjjel-nappal, jártában-keltében, munkájában és pihenésében azon töpreng majd: mit, hogyan, mivel,

mi módon, milyen eszközökkel végezhetne el még jobban, ügyesebben, gyorsabban, célravezetőbben, gazdaságosabban azt, ami reá tartozik.

Nehezebb az eset, ha úgynevezett gépies munkát kell végeznie valakinek. Csak hogy, ami nehéz, az nem reménytelen. Gondolj Gustav Freytag a Soll und Haben-jének alakjaira, milyen szenvedéllyel szereti ott mindenki a maga munkáját: a rakodó a nagy ládákat, amelyekben az illatos kávé és tea és raktárakat betöltő gyapot érkezik a messzi, idegen világ-részekről,

a csomagoló a dobozokat, papirokat, spárgákat, amelyekkel elkészül minden rendelőnek a csomagja még ma, azonnal a rendelés kézhezvétele napján, csinosan, rendezesen, guszgusosan, erősen, tartósan, a cég vignet-ájával ellátva,

az írnök a könyvelő, a prokurista hogyan szeret a kihegyezett, sorjába rakott ceruzákat, a különböző írószerek különböző tintákba való tollakat, a gondosan rendbe artott számlákat, a vagyon legkisebb ingadozását vagy változatlan szilárdságát kimutató könyveket. Hogy szereti Sabina kisasszony az ő féhéreműs szekrényét a gondosan ápolott szalvétasorozatokkal, amelyek nem szakadnak el sohasem, mert ha csak egyetlen szálcscska indul lazulásnak, már fényes lenczállal beszövegeti a helyét.

Itt, ebben a házhban mindenki a lehető legtöbb ötletet vitte bele gépies munkájába, mert szerette a kört, amelyet betöltött és arra nevelte a lelkét, hogy a gazdája és a maga érdeké: közös érdeknek tartsa. Nem mintha osztozott volna a nyereségben, de benne sülte ből. Akinek a kenyerét eszem, annak a dalát zongem — mondja a német és ha lehet is e közmondás: különféle értelmezései ellen tiltakozni is, arra nem lehet méntséget találni — sem a szociális felháborodásnak nevezett irigységet, sem a magamat-is-néz-nem-kell okosságát — ha valaki egyszer hanyagul, lélektelenül, erejének, szellemének beleadása nélkül végzi munkáját, amelyre vállalkozott. Maga az a körülmény, hogy vállalta, hozza a munkát olyan vonatkozásba vele, hogy most már csak egyéniségének kárával végezheti el hanyagul. Minden, amivel összeköttetésbe kerülünk, az alakul szerintünk és alakít bennünket.

Ha gondnal, leleményességgel végzed gépies kötelességeidet, bámúlattal fogod tapasztalni, hogy mennyire fejlődik ötletesség az élet más terén is.

Stadler Frieda

Udvar és kert

JULIUSI KERTI MUNKÁK

A kert júliusban már ragyogó pompát ölt, a gyümölcsösben vidáman aratjuk a cseresznyét, meggyet, korai zöldségféléket s az egyári virágok is egymásután bontják ki tarka szirmaikat. Akad munka is mindenütt bőven.

A gyümölcsösben még ebben a hónapban elvégezhetjük a hajtásválogatást, ha júniusban elmaradt volna. Ez a munka különösen az őszibarackoknál fontos, a hónap közepéig fejezzük be.

Megkezdjük a számoza szaporítását. Ha nem akarjuk, hogy az indákon fejlődő fiatal növények az anyától a táplálékot elvonják s azt a fejlődésben visszavessék, ilyenkor az indákat leszedjük, levágjuk és előre elkészített porhanyó ágyásokba ültetjük szét. Az anyatöveket még termés idején ki kell jelölnünk, mert csak minden szempontból értékes növényről érdemes szaporítani. A többi termőtőről — ha nem akarunk szaporítani róliuk — ugyancsak levágjuk az indákat, hogy jól fejlődjenek.

A védekezési munkák állandóan folynak. Levéltetvek ellen nyers nikotinnal, almamoly ellen bordó lébe vagy nyári mizitáru mézskénlébe kevert mézszarvánálal permetezzünk. Folytatjuk a henyófógo övek kicserélését is kéthetenként.

A nyári gyümölcsökért is jobb árat kapunk, ha válogatva visszük piacra. A válogatással egyidőben osztályozzuk is, nagyság szerint.

Fiatalon kiültetett gyümölcsösünkben a fácskák törzséről a cruzánál vastagabb törzsű: jót csapokat többől eltávolítjuk. Folyamatosan végezzük ezt a munkát júliustól kezdve.

A nyári sekély kapálással igen sok nedvességet tartunk vissza a földben; végezzük el mielőbb.

A zöldségekertben a korai kerti helyek nagyrészt üres. Akkor használjuk ki, kertünket jól

ha helyükbe új terményeket vetünk. Júliusban vehetjük az őszi- és téliretek magját, állandó helyre. A kerti spenót is szép leveleket fejleszt őszig, ha ilyenkor elvetjük.

Szabadföldj palántaágyba kerül a korai karfjöl és kelkáposzta magvai, amelyek őszig szépen kifejlődnek. A cékla ugyancsak elég jó termést ad a hideg beállítás. Bokorbab, zöldbab, zöldborsó, csemegekukorica, oszre igen jó áron értékesíthető termést hoz, de biztosítja a változatosságot is a háziasszony asztalán.

Kevesen tudják, hogy télire legjobban azt a tököt tudjuk eltartani, amelyet júliusban vetünk. Az első vetéstől őszig, tulságosan érett, kifejtett példányokat kapunk, míg a júliusi vetés sértetlen gyümölcsöt ősszel és télen a legzsengőbb főzeléket szolgáltat. Legegyszerűbb eltevesi módja: a leszedett, sértetlen tököt néhány napig szikkasztjuk majd kétszer, háromszor bemeszeljük s fagymentes, száraz helyiségbe visszük.

Elérkezett a paradicsom kacsózásának ideje is. A hagymaszárakat letaposunk, így siettetjük az érést. Vigyázzunk azonban arra, hogy taposás közben meg ne sértsük a fejeket is.

A diszkertben mindennapi teendőnk az öntözés, gyomirtás, kaszálás. Elnyiló évelőink magzárát, még a mag érlelése előtt szedjük le, ha nem akarunk szaporítani, mert így tudjuk csak biztosítani a későbbi dus virágzást.

Ha szaporítani akarunk, elvethetjük a rezeda, árvácska, Chabaud szegfű magvát.

Rózsáinkon se hagyjuk rajta az elvirított virágzárakat, hanem vágjuk vissza a következő bimbóssorra, vagy hajtásra. Levéltetvek ellen nikotinnal, lisztharmat ellen képporral védekezzünk. H. G. I.

Az ősi magyar női nevek

közül (amelyenek például Emese, Eneh) ma már nagyon kevés van használatban és ezeknek sines tulajdonképeni névnapjuk, mert a szentek közül egyik sem viselt ilyen nevet. Négy ősi magyar név azonban szerepel a naptárban is. Ezek azzal szereztek ott helyet, mert hangzásuknál fogva egy-egy idegen névvel azonosították őket:

1. ARANKA. Minthogy a latin Aurea névvel vélték azonosnak (Aurea anyyi mint „aranyos”), tehát névnapja: október 4, Szent Aurea névnapja.

2. ILONA. A görög Helena névvel azonosítják, tehát névnapja: augusztus 18, Szent Helena napja.

3. SAROLTA. A keleti Sára névvel azonosítják, tehát névnapja: január 19, Szent Sára napja.

4. PIROSKA. A latin Prisca névvel azonosítják, ezért névnapja: január 18, Szent Prisca napja.

SPORTSEMÉNYEK

A német labdarugó bajnokok

Visszaemlékezés a leghosszabb döntőre

Vasárnap volt a német országos labdarugó-bajnokság döntője. Ez volt a sorrendben a harmincadik döntő, melyeknek sorában a Schalke 04 tizedszer vett részt. Az eddigi német bajnokok: hatszor: 1. FC Nürnberg és a Schalke 04 (vasárnapi győzelmével együtt). A Schalke először 1934-ben lett bajnok és ekkor éppen a többszörös bajnok nürnbergieket győzte le a döntőben. Háromszor: Sp. Vg. Fürth, VfB Leipzig. Kétszer: Viktoria 89 Berlin, Hamburger SV, Hertha BSC Berlin. Egyszer: Union 92 Berlin, Freiburger FC, Phönix Karlsruhe, SV Kalsruhe, Hollstein Kiel, Bayern München, Fortuna Düsseldorf, Hannover 96, Rapid Wien.

A leghosszabb döntőt 1922-ben vívták. Ekkor az 1. FC Nürnberg és a Hamburger SV mérkőzése 2:2 arányban végződött 2x45 perc után. A 2x15 perces hosszabbítás sem hozott döntést. Ekkor elkezdtek az első gólig játszani. A 166. percben Bauwens játék-

vezető görcsöt kapott s csak egy kis szünet után folytathatták a játékot. Hol az egyik csapatból, hol a másikkól ment le néhány játékos pihenni, végül három óra és öt perces játék után a sötétség miatt abba hagyták a mérkőzést. Egy héttel később játszották újra a mérkőzést, amikor ismét közel három óra hosszát viaskodtak a csapatok. Bauwens vezette ezt a mérkőzést is, aki végül lefújta a játékot, mert a nürnbergiek csapata hét emberre csökkent. Így szerzte meg a Hamburger SV a bajnokságot.

Erre a hosszú döntőre emlékezve kezdtek a vasárnapit már délután négy órakor, hogy az esetleges hosszabbításokra legyen idő. A Schalke csapata azonban már az első félidőben biztosította győzelmét, bár a Vienna sokszor közel volt akár az egyenlítéshez is, de ami sikerült a hamburgiaknak, az nem sikerült most a bécsieknek.

Negyvenöt év alatt csaknem kétszeresére fejlődött a magyar kalapácsvető csucs

Németh Imre, a MAC kitűnő kalapácsvető atlétája legutóbb 51.63 méteres dobásával megjavította a magyar csúcseredményt. Az új csúcseredmény nem a legszerencsésebb körülmények között született meg, mert az eső és a hűvös szél erősen zavarta a versenyt. A csúcseredményt Németh a harmadik dobásnál érte el. A negyedik dobás kicsire sikerült, de az ötödik és hatodik is 49 méter körül volt. Igen érdekes a magyar kalapácsvető csucs fejlődése, amely az elmúlt negyvenöt év alatt csaknem a kétszeresére emelkedett:

- 28.37 Szilágyi Gyula HTVE 1897.
- 32.05 Mudin István AAC 1905.
- 34.25 Mudin István MAC 1906.
- 35.71 Mudin István MAC 1906.
- 36.54 Mudin István MAC 1909.
- 39.70 Mudin István MAC 1912.

- 42.51 Kemény Gábor BSzKRT 1936.
- 43.87 Kemény Gábor 1936.
- 45.02 Kemény Gábor 1937.
- 45.98 Kemény Gábor 1938.
- 47.53 Kemény Gábor 1939.
- 47.88 Kemény Gábor 1939.
- 48.84 Biró György KAC 1940.
- 49.37 Németh Imre MAC 1941.
- 51.29 Biró György KAC 1941.
- 51.63 Németh Imre MAC 1942.

Sport hírek mindenfelől

Igen jó eredményt ért el a német Möller kisasz-zony a 200 m-es síkfutásban 26 mp-es idejével.

Egy hölgyversenyen Gyarmati Olga 148 cm-t ugrott magasba.

KÖZGAZDASÁG

Az állami költségvetésből a július havi kiadásokra megtörtént a kiutalás

Az 1942-1943 évi állami költségvetésből a július havi kiadásokra a következő összegeket utalták ki: A rendes költségek alapjából a pénzügyminiszterium számára 128 millió 500.000 lejt, a nemzetművelési miniszteriumnak 135 millió 545.385 lejt, a belügyminiszteriumnak 74 millió lejt, a közmunkügyi és közlekedési miniszteriumnak 125 millió lejt, az igazságszolgálati miniszteriumnak 19 millió 500.000 lejt, a földművelésügyi miniszteriumnak 50 millió lejt, a nemzetgazdasági miniszteriumnak 21 millió lejt, a külügyminiszteriumnak 14 millió lejt, a közegészségügyi miniszteriumnak 19 millió 800.000 lejt, a propagandai miniszteriumnak 35 milliót és a miniszterelnökségnek 51 millió 634.350 lejt, összesen 673 millió 979.735 lejt. A rendkívüli kiadások alapjából: a pénzügyminiszteriumnak 30 millió lejt, a nemzetművelési miniszteriumnak 6 millió 200.000 lejt, a belügyminiszteriumnak 7 millió lejt, a közmunkügyi és közle-

kedési miniszteriumnak 1 millió 300.000 lejt, az igazságszolgálati miniszteriumnak 6 millió lejt, a földművelésügyi miniszteriumnak 8 millió lejt, a nemzetgazdasági miniszteriumnak 900.000 lejt, a külügyminiszteriumnak 700.000 lejt, a közegészségügyi miniszteriumnak 300.000 lejt a propagandai miniszteriumnak 1 millió 10.000 lejt, a miniszterelnökségnek 6 millió 227.000 lejt, összesen 67 millió 637.000 lejt. A lezárt költségvetési évekből származó követelésekre összesen 150 millió 726.550 lejt a különleges előirányzatu bevételekből a költségekre összesen 55 millió 354.725 lejt utalnak ki. A pénzügyminiszterium ezenkívül Besszarábia szubvenciójára 300 millió lejt, Bukovina szubvenciójára pedig 225 millió lejt kap. A különböző miniszteriumok még összesen 107 millió 942.329 lejt is kapnak. Az összegek kifizetése július 10-31 között, a kifizetések pedig július hónap végéig történnek.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70-45.43, svéd korona 44.80-46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21-1.22, német márka 59-60, török font 92-92, dinár 2.898-3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68-4.77, pengő 26.50-27, dán korona 30-30, finn márka 2.50-2.50, olasz lira 9.50-9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15-3.27, horvát kuna 2.95-3.

Határidő napló

JULIUS 15.

Ezen a napon kezdődik Timisoara-Temesvárott a motorkerékpárok és autobuszok felülvizsgálása.

A Te boltodban vásárolsz ugye? Hangya-testvér!

„Jucnica-Hangya”

Fogyasztási Szövetkezet
Timisoara II., Pta Traian 8

Üzletrész-jegyzés ugyanott!

Rádió

SZERDA, JULIUS 8

Bucuresti, 6.55 Hírek, hanglemezek; 11.30 Katonai rádiópósta; 12.30 Hanglemezek; 12.50 Katonai óra; 13.50 Németnyelvű hírek; 14.00 Rádióhíradó; 14.20 Hanglemezek; 14.30 Sebesültek órája; 18.00 Ifjúsági óra; 19.00 Balettzene; 19.15 Ének és zene; 19.50 Németnyelvű hírek; 20.00 Rádióhíradó; 20.10 Hanglemezek; 20.35 Hanglemezek; 20.40 Előadás; 21.00 Németország órája; 21.45 Hanglemezek; 22.00 Hírek, sport. 22.20 Kézzongorás hangverseny. 23.00 Táncczene.

Radio Moldova: 13.00 Hanglemezek; 13.20 Hírek; 13.30 Filmzene; 14.00 Hírek; 14.20 Cimbajom-szólo; 14.40 Hanglemezek; 18.30 Könnyű zene; 19.00 Hanglemezek; 19.15 Előadás; 19.30 Hanglemezek; 20.00 Olasz énekesek; 20.30 Hírek; 20.40 Ének; 21.00 Szindarab előadása; 21.30 Hanglemezek; 22.00 Hírek; 22.20 Hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna; 7.00 Hírek, hanglemezek; 10.00 Hírek; 10.15 Hanglemezek; 11.20 Ének; 11.40 Elbeszélés; 12.10 Szalonzene; 12.40 Hírek; 13.30 Bajtársi szolgálat; 14.00 Táncczene; 14.30 Hírek; 15.20 Szórakoztató zene; 16.15 Hangképek; 16.45 Hírek; 17.15 Katonazene; 17.40 Irodalmi előadás; 18.00 Hanglemezek; 19.00 Hírek; 19.20 Szimfónikus zene; 19.45 Elbeszélés; 20.05 Cigányzene; 20.45 Versek; 21.00 Fejlovasás; 21.40 Hírek; 22.10 Üzen az otthon; 23.00 Idegennyelvű hírek; 23.25 Hanglemezek; 24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 9

Bucuresti, 6.55 Hírek, hanglemezek; 11.30 Katonai rádiópósta; 12.30 Zenekar; hangverseny; 13.00 Hanglemezek; 13.50 Németnyelvű hírek; 14.00 Rádióhíradó; 14.20 Hanglemezek; 14.30 Sebesültek órája; 15.30 Előadás; 18.00 Nők negyedóra; 18.20 Zenekari hangverseny; 19.15 Ének; 19.50 Németnyelvű hírek; 20.00 Rádióhíradó; 20.10 Hanglemezek; 20.35 Hanglemezek; 20.40 Előadás; 21.00 A rádiózenekar szimfónikus hangversenye; 22.00 Hírek, sport; 22.20 Hangverseny; 23.00 Hanglemezek.

Radio Moldova. 13.00 Hanglemezek; 13.20 Hírek; 13.30 Zenekari hangverseny; 14.00 Hírek; 14.20 A hangverseny folytatása; 14.40 Orvosi tanácsok az ifjúság számára; 14.50 Hanglemezek; 18.30 Hanglemezek; 19.00 Hanglemezek; 19.15 Előadás; 19.30 Kamarazene; 20.00 Előadás; 20.15 Ének; 20.50 Hírek; 20.40 Hanglemezek; 21.00 Szimfónikus zene; 22.00 Hírek; 22.20 Szórakoztató zene.

Budapest I. 6.40 Torna; 7.00 Hírek, hanglemezek; 10.00 Hírek; 10.15 Szalonzene hangversenye; 11.20 Hanglemezek; 11.40 Előadás; 12.10 Zenekari hangverseny; 12.40 Hírek; 13.30 Bajtársi szolgálat; 14.00 Hanglemezek; 14.30 Hírek; 15.20 Cigányzene; 16.15 Ruszin hallgatóknak; 16.45 Hírek; 17.15 Hanglemezek; 17.35 Kassa műsorából; 18.00 Táncczene; 18.30 Fejlovasás; 18.50 Szájharmónika hangverseny; 19.00 Hírek; 19.20 Fejlovasás; 19.55 Küllgyi negyedóra; 20.10 Fejlovasás; 20.20 Jazz-band; 20.40 Fejlovasás; 21.10 Indulók; 21.40 Hírek; 22.10 Üzen az otthon; 23.00 Idegennyelvű hírek; 23.25 Cigányzene; 24.00 Hírek.

Budapest II. 19.05 Szájharmónika hangverseny; 19.15 Fejlovasás; 19.45 Türogothangverseny; 20.00 Hírek; 20.10 A Turandot című opera előadása; 22.20 Táncczene.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szerdán, július 8-án Aradon a következők a ügyeletes gyógyszerárak: Danciu (a nagykórház szomszéban), Lager Hans (volt Vojtek, Moise Nicora ut és Regina Maria-ut sarok) és Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok).

Szerdán, július 8-án Timisoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros Götz (Bratiano-ter), Gyárvaros: Jahner (S efan ce Mare-utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut), Jézsefváros: dr. Gotterbarm (Vacarescu-utca), Meha lábán a Corvin, Fratelina-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 5, 7, 9-ór. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 és d. u. 3-ór is

CAPITOL

A legsikerültebb vigjáték, ellenállhatatlan humorral telítve

Mókás emberek

Főszerepben Fritz Kampers és Fita Benkhoff

FINALA

Négy napig: MARCEL L'HERMIER nagy franc a világi mje

A cárok végzete

Harry Baur, Marcelle Chantal, Pierre Richard Willm
Egy letűnt világ csodás filmemléke!

APOLLO

Szenzációs film, megrázó jelenetekkel

A két tigris

Főszerepekben Massimo Girotti és Sandro Ruffini

Apróhirdetések

FIGYELMEZTETÉS. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. Gyakran előfordul, hogy hirdetőink távbeszélőn adják fel apróhirdetéseiket. Tekintettel arra, hogy ilyen esetekben az apróhirdetések számlázása és a hirdetés díj beszedése munkatöbblettel jár, a pénzbeszedő alkalmazása révén költségkétszerezéssel jár, a nem a feladás alkalmával fizetett apróhirdetések díja a rendes díj kétszerese.

DÍJSZABÁS. Alláskeresés rovatban tíz szög tizenöt leí, minden további szó kettő leí. Minden más rovatban tizenöt szög harminc leí, minden további szó három leí. Vastagabb betűvel a díj kétszerese. Jelzés és „Cim a kiadóban” jelzésű hirdetéseknel tíz leí pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak egyetemes hirdetőként vehetők fel.

Alkalmazás

Fiatal mindenek jó bizonyítványokkal felvétetik Timisoara-Temesvár II Petru Tegel utca 1. szám, földszint, ajtó 3. (5130)

Pénztárkezelő, aki irodai munkálataiban jól gyakorlott, óvadékképes, esetleg katonamentes, kasszák hitelintézeténél állandó alkalmazást nyerhet. Csakis ajsórendűen tevékeny magyar egyének ajánlatait kérjük „Lehet nő is” jelígere a lap timisoarai-temesvári kiadóhivatalába. (3681)

Üzletiszolga, aki biciklizni tud azonnalra felvétetik. Rehbolz fűszerüzlet Timisoara-Temesvár, Belváros. (1780)

Géphimzónót keresek. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (2980)

Készgálo kisasszonyt felveszek. Drifim cukrászda, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 59. szám. (2981)

Keresünk utazókat,

ügynököket, helyi képviselőket az egész ország területén többféle textil-cikknek magánfelknl való eladására. Állandó, biztos jövedelemmel. Ajánlatokat „Agilis” jelígere Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. kérünk.

Allást keres

Tisztviselő, 14 évi gyakorlattal, ki a román-német, magyar nyelvet bírja, pénztár és könyvelésben jártas, önálló, megbízható munkaerő, állást keres. Cimeket „Komoly” jelígere a Timisoara-temesvári kiadóba kérek. (1738)

Lakás

Butorozót utcaj szoba azonnalra kiadó. Cim: Timisoara-Temesvár III., Mitr. Varlaam utca 8. apart. 4.

Adás-vétel

Ezüstevőszközöket, ezüsttárgyakat, dísztárgyakat, nippelket vesz, ügynökök közlésével, Gavrilovits „Persia” Timisoara-Temesvár, V. Alexandri utca 9. (1784)

Eladó Hoffer cséplő, Fordson traktorral, elevátorral Szabó Ferenc, Ludusud, Turda. Levelekre nem válaszolok. (3683)

Modern pafefon kártyulásra is alkalmas, és különféle jó lemezek eladók. Timisoara-Temesvár, II., Balas-utca 18. szám, ajtó 2. (1714)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer-Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és trógepeket, „Lőszoba”, ebédlő- és szobatorokat, csillárokat, festményeket, ekamiéket, kasszákat, egyes butorokat, porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részéről teljes lakásberendezéseket, modern antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogedő ájút meghosszabbítjuk Futárunk tenként kétszer megy Timisoara. Tempo. Arad (Fischer-Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Modern lakás berendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket stb. Magas árat fizetünk. (3663)

Traktorokat, cséplőgépeket, motorokat és hengereket minden nagyságban veszünk. Industria de masin Banateana, Timisoara-Temesvár, II., Cogalniceanu-utca 8. szám. (3658)

Sötétké modern gyermekkoscsit keresek megvételre. Ajánlatokat ármezjelöléssel „Sötétké” jelígere a Timisoara-temesvári kiadóba kérek. (5171)

Valódi régi keleti szőnyegek 3x4 ebédő és összekötők eladók. Arad, Sineai utca 12-14, földszint. (2792)

Eladó nagyon jó állapotban, az üzemi villamosítása miatt egy száz lóerős Diesel-motor, a gráci vagon- és gépgyár gyártmánya, egy hatvanöt lóerős stabil gőzgép, egy hengeres, bécsi Topham gyártmányú és egy harminchat lóerős, kemény- és puhafa számára üzemképes „Volgatter”, bécsi Topham gyártmány. Érdeklődők forduljanak a Tarna-Mare-Nagyküllő megyei Agnita községbeni „Fabrica de spirit si Moar” részvénytársasághoz. (3684)

Szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle** liliumtejkrémet, lilium-tejszappant és liliumpudert, három színben. Kapható kizárólag

Városi gyógyszerertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Zongora, fekete, bécsi gyártmányú eladó, Arad, Eminescu 29. Braustein. (2985)

Alig használt, valódi nercok eladók. Cim Reclama hirdetőben. Arad, Eminescu utca 8. (2978)

Prima óborok és cujka likvidálás miatt eladó. Érdeklődni Radna, volt „Fekete Sas” vendéglő és Arad Marasesti 12. Butarju fűszerüzletben. (2982)

Email fürdőká, jégsekrety, betegtolókosci, kerti gumicső, kenderkötél, modern gyermekkosci, krémzsinó eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbly utca 36 szám, II. emelet, ajtó 25. (3685)

Műalkotások és eredeti svájci maiomszita-sejlemek nagy választékban kaphatók „ARTEC” R. T.-nál, Timisoara IV., Str. I. C. Bratianu 1/a

Magyokoca helyszüke miatt sürgősen eladó, rövidlábú -orru harmadhasz, 21 hónapos, 140 kg. körül. Timisoara-Temesvár II., Samuil Mjcu utca 7. szám. (Kesztyűgyárral szemben). (1785)

Két fuvar fűrészpör, jutányos áron eladó. Basch fatelep. Timisoara-Temesvár IV., Preyer utca 17 szám. (1788)

Eladó hálószoba és konyhabutor. Danzingerné, Timisoara-Temesvár II., Mare-sal Joffre utca 22 szám, ajtó 16. (1778)

Eladó 6 drb. tjonnan kárptozott szék. Timisoara-Temesvár II., Scoii-utca 15. (5173)

Száz fókos fűszer stélási és pult eladó. Cim: Tanascu Lipova. (2979)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6-os villamos megállójánál ::

Brehm: Allatok világa, Uj lexikon. Crivos a családban és modern szépirodalmi könyveket keres megvételre Libria Corvin, Timisoara-Temesvár II., Stefan cel Mare utca 4 szám. (1773)

Családi házat keresek, 4 szobást, melléképítményekkel. Ajánlatokat „Modern ház, jó áron” jelígere a Timisoara-Temesvári kiadóba kérek. (1781)

Különféle

A Petrozeni Nemes 2-járatu vízmalom és gyapjufésülő 2 és fél millióért megvehető, vagy hasonértékű magyarországi ingatlanház vagy malommal elcserelehető. Itt: új pár 38-csolas trahitók 12 ezer gyári 42-es negyvenezerért kapható. (2959)

Jól bevezetett karpitosműhely teljes felszereléssel betegség miatt bérbeadó. Értekezni Braşov Brassó, Tache Ionescu utca 14. (3680)

Építkezésből kikerült törmelék, (Schotter) ingyen elszállítható. Cim Hotel Horváth, Arad Telefon 15-92. (2986)

Keresek kispar részére két vagy három szobából álló helyiséget moskonyha használatra. Lehet udvari vagy fűszterén is. Városrész mellékes. Ajánlatok „Kézi Kispar” jelige alatt a Timisoara-temesvári kiadóba kéretnek. (1787)

60 kat. hold jó föld bérebe vagy felesbe kiadó. Érdeklődni özv. Gulácsy Mátyásné Variasui-Nagyvarjas, Arad megye. (2971)

Rajzolni szeretnék tanulni. Csakis elsőrendű oktatók címét kérem „Komoly tanulás” jelige alatt a timisoarai-temesvári kiadóba. (1779)

Zongora-gyakorlás. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (5170)

Écsereimem

a város központjában fekvő, nagy kertben, magasföldszinten levő öt szobás elsőrangú melléképítményekkel bíró urilakásomat keresztény házban, lehetőleg földszinten, de legfeljebb első emeleten levő négy esetleg három szobás urilakással. Ajánlatokat „Arad” jelígere Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8 szám kérek.

Raktárhelyiség 10x3 m. azonnal kiadó. Megtekinthető délután 6-8 óra között. Timisoara-Temesvár III., Cip. Porumbescu utca 93. szám. (1768)

Poloskairást garanciával vállalok. Tályai, Timisoara III., Eulev. Eroilor dela Tisa 95-ajtó 12. Telefon 25-58. Pinkerton-boy. (1674)

A Romániai Unitárius Egyház Képviselő Tanácsától, Turda.

Szám: 823-1942. E. K. T. T.

PÁLYAZATI HIRDETÉS TANÍTÓI ÁLLÁSRA

A Romániai Unitárius Egyház körében működő felekezeti iskoláknál üresedésben levő tanítói és tanítónői állásokra ezennel pályázatot hirdetünk.

Az 1942-43. iskolai évre ideiglenes minőségben alkalmazást nyerhetnek más vallású tanítók és tanítónők is. Pályázni szándékozók érdeklődésükkel forduljanak az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsához, Turda. (Cime: Consistoriul Bisericei Unitariane din Romania, Turda.)

Turda-Torda 1942, június 24.

Dr. Gál Miklós s. k. Arkosi Tamás s. k. egyházi főgondnok egyházi elnök.

PÁLYAZAT TANÍTÓI ÁLLÁSRA

Az aradi római katolikus egyházközség az általa fenntartott magyar tanítói elemi fiúiskolánál betöltendő tanítói állásokra pályázatot hirdet. Pályázhatnak érvényes oklevéllel bíró magyar nemzetiségű férfiak, esetleg nők. Iletmények az állami fizetési táblázat szerint. A pályázók felszerelt kérvényüket folyó évi július hó 22-ig juttassák el az egyházközség irodájához, Arad, Bratianu-utca 2-4. szám alá.

Igazolvány - lényképek

a FOTO STUD O'BAN
a leggyorsabban készül ek

Timisoara I., Piata Libertatii 4

PÁLYAZATI HIRDETÉS

A maijlati-majláthfalvai római katolikus egyházközség választmánya pályázatot hirdet a megüresedett kántori állás betöltésére. Pályázatok folyó évi augusztus 1-ig alábbi címre nyújtandók be: Parochia Rom. Cat. Majlat Jud Timis-Torontal.

Római Katolikus Plébániahivatal.

Hirdessen a
a Déli Hírlapban!